

Anbefaling: Antibiotika ved øjenbetændelse

Anbefaling	Undgå at give antibiotika mod milde tilfælde af øjenbetændelse.
Rationale	De fleste tilfælde af øjenbetændelse går over sig selv – uden behandling. En ny metaanalyse har vist, at antibiotika kun hjælper ganske få ekstra patienter, og for de fleste gør det ingen forskel. Derfor er behandling med antibiotika ofte unødvendig (1,2). Et studie har vist, at 83 % af børn med øjenbetændelse var symptomfrie efter en uge. Hvis de fik antibiotika, steg andelen en smule til 86 %. Børnene, der fik antibiotika, blev i gennemsnit raske 12 timer hurtigere end børnene, der ikke fik antibiotika. Utilsigtede komplikationer var sjældne (2 %), og det var tilfældet uanset om barnet havde fået antibiotika eller ej (3). Det er vigtigt, at vi undgår at bruge antibiotika unødigt, da flere og flere bakterier bliver resistente. Det kan føre til store problemer med behandling af helt almindelige sygdomme (2,4). Ved milde tilfælde af øjenbetændelse skal man opsøge læge, hvis symptomerne varer i mere end en uge eller symptomerne forværres. Ved svære tilfælde af øjenbetændelse skal man opsøge læge, og det vil bero på en sundhedsfaglig vurdering af den enkelte patients sygehistorie og symptomer, om øjenbetændelsen skal behandles med antibiotika. For visse patientgrupper er der særlige forhold, som gør sig gældende, hvilket betyder, at det altid vil bero på en sundhedsfaglige vurdering, om der skal gives antibiotika, det gælder fx nyfødte, kontaktlinsebrugere, immunsupprimerede m.fl. (5) Definitioner <u>Milde tilfælde</u> De milde tilfælde er meget almindelige og opstår ofte i forbindelse med forkølelse – derfor kaldes denne type også 'forkølelse i øjet'. Symptomerne er let rødme og gule klatter i øjnene især efter søvn. Derudover er almentilstanden ikke påvirket (6).

	<u>Svære tilfælde</u> Svære tilfælde af øjenbetændelse er sjældne og vil kræve vurdering af en læge. Ved svær øjenbetændelse kan almentilstanden være påvirket, øjet vil drive med pus dagen igennem og der kan være lysskyhed, rødme og hævelse (6). <u>Bakterie eller virus</u> Øjenbetændelse kan skyldes en bakteriel eller en viral infektion. Klinisk kan det være udfordrende at skelne de to typer fra hinanden. Antibiotika kan have en beskedne effekt, hvis øjenbetændelsen skyldes en bakterie (1,2).
Kilder	1. Høvding G. Acute bacterial conjunctivitis. Acta Ophthalmol. 2008;86(1):5-17. 2. Chen YY, Liu SH, Nurmatov U, van Schayck OC, Kuo IC. Antibiotics versus placebo for acute bacterial conjunctivitis. Cochrane Database Syst Rev. 2023;3(3):Cd001211. 3. Rose PW, Harnden A, Brueggemann AB, Perera R, Sheikh A, Crook D, et al. Chloramphenicol treatment for acute infective conjunctivitis in children in primary care: a randomised double-blind placebo-controlled trial. Lancet. 2005;366(9479):37-43. 4. Bale BI, Elebesunu EE, Manikavasagar P, Agwuna FO, Ogunkola IO, Sow AU, et al. Antibiotic resistance in ocular bacterial infections: an integrative review of ophthalmic chloramphenicol. Trop Med Health. 2023;51(1):15. 5. Sundhed.dk. Conjunktivitis, infektiøs 2024. Opdateret 31. januar 2024. Tilgået 10. juni 2025. Link. 6. Sundhedsstyrelsen. Øjenbetændelse, Smitsomme Sygdomme A-Å. Opdateret 15. februar 2023. Tilgået 10. juni 2025. Link
Beskrivelse af udviklingen	I maj 2025 samlede Vælg Klogt en række aktører på området til en workshop for at udvikle en Vælg Klogt-anbefaling om at undgå unødvendig brug af antibiotika ved øjenbetændelse. Følgende selskaber og foreninger står bag udviklingen af anbefalingen: • Center for Almen Medicin ved Aalborg Universitet • Dansk Oftalmologisk Selskab • Dansk Pædiatrisk Selskab • Dansk Selskab for Almen Medicin

	• Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi • Dansk Sygepleje Selskab • Forskningsenheden for Antibiotic Stewardship og Implementering, Afdeling for Klinisk Mikrobiologi, Herlev & Gentofte Hospital, Region Hovedstaden • Forum for Yngre Almenmedicinere • Guldborgsund Kommune • Kap-H, Kvalitet i Almen Praksis i Hovedstaden • KL • Klinisk Farmakologi, Farmaci og Miljømedicin, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet • Lungeforeningen • Nyreforeningen • Roskilde Kommune • Styrelsen for Patientklager • Sundhedsstyrelsen
Godkendt	September 2025
1. opdatering	Planlagt september 2028
<i>Denne Vælg Klogt anbefaling skal betragtes som vejledende og fritager ikke sundhedspersoner for individuelt ansvar for at træffe korrekte beslutninger vedrørende den individuelle patient, i samarbejde med og under hensyntagen til denne. Vælg Klogt anbefalingen er ikke juridisk bindende, og det vil altid være det faglige skøn i den konkrete kliniske situation, der er afgørende for beslutningen om passende og korrekt sundhedsfaglig ydelse.</i>	